

**Силабус навчальної дисципліни
«ЕТНОПОЛІТОЛОГІЯ»**

**Спеціальність: 052 Політологія
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки**

Рівень вищої освіти	Перший (Бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента фахового переліку
Семестр	5
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	3,5 кредити/105 годин
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	<p>Вивчення студентами курсу «Етнополітологія» обумовлено тим, що в Україні на сьогодні відбуваються надзвичайно складні і суперечливі процеси національно-державного будівництва; незалежна Україна і досі не має власної державної концепції етнонаціональної політики. Крім того, певна частина представників владних структур перебуває у полоні догматичного етнополітичного мислення, а рівень етнополітичної культури значної частини українського народу і молоді, зокрема, досить низький.</p> <p>Основне завдання курсу полягає у формуванні в студентів глибоких об'єктивних знань про місце і роль етнонаціональних спільнот у політичному житті суспільства, підвищенні етнополітичної культури та підготовці до активної участі у національно-державному будівництві і формуванні демократичного правового суспільства.</p> <p>Предмет етнополітології включає в себе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - походження і розвиток етнічних спільнотей; - вплив етнічних спільнот на різноманітні політичні процеси, їхню роль у суспільному житті; - динаміку змін у культурі, мові, побуті різних етносів; - політичні зв'язки та політичні відносини, що виникають між етносами, тобто міжетнічні взаємини.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	<p>Метою викладання дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення тенденцій розвитку етнополітичної сфери людського буття; - з'ясування закономірностей взаємовідносин етнонаціональних спільнот (етносів, націй, етнічних та національних груп) між собою та з державою; - ознайомлення зі шляхами і методами національно-державного будівництва, засадами і принципами демократичної етнонаціональної політики.

<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>Знати загальнотеоретичні засади етнічних теорій;</p> <ul style="list-style-type: none"> - предмет і об'єкт етнополітології, сучасну методологію предмету; - історію становлення і розвитку вітчизняної і зарубіжної етнополітичної думки, їх взаємовплив та взаємозбагачення; - найновіші вітчизняні та зарубіжні етнополітичні теорії, концепції та моделі етнополітичного розвитку; - головні закономірності і тенденції сучасних етнополітичних процесів і національно-державного будівництва та особливості їх проявів в Україні; - форми існування етносів, їх справжнє місце і роль у розвитку людської цивілізації та політичному житті суспільства; - етнонаціональну структуру населення України, її основні етнічні спільноти, їх історію, культуру, сучасний статус і перспективи розвитку; - сутність і характер взаємовідносин нації і держави, етнічності і влади:
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Вміти володіти найновішою методологією аналізу етнополітичних процесів; -орієнтуватись у складних і суперечливих етнополітичних процесах сучасності; -відстоювати права етнічної спільноти та підтримувати справді демократичну етнонаціональну політику; -об'єктивно оцінювати проблеми інтеграції України до Європейського союзу та світового співтовариства; -аналізувати програмні положення і практичні дії різних політичних партій, рухів, організацій в етнополітичній сфері; -відрізнити національну ідею, національні інтереси, патріотизм та націоналізм від шовінізму; -виявляти інтерес і повагу до культурного надбання інших етнічних спільнот, що проживають на території України; -застосовувати юридичні та політичні шляхи і методи врегулювання етнополітичних конфліктів; -підвищувати свою етнополітичну культуру, сприяти її поширенню в студентському середовищі зокрема. -вміти оперувати основними категоріями та поняттями етнополітологічного знання; -давати оцінку сучасним етнічним процесам; -правильно і науково-обґрунтовано застосувати отримані теоретичні знання для аналізу етнічних процесів; -давати об'єктивну оцінку етнічним явищам та процесам.

<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: Етнополітичні погляди мислителів Давньої Греції, Риму та європейських країн епохи Відродження. Формування етнополітичних знань в епоху Просвітництва. Етнополітична думка періоду буржуазних революцій. Розвиток етнополітичних концепцій і теорій в Німеччині у XVIII – на початку XIX століття. Становлення і розвиток етнополітології як науки. Етнополітологія як наука: актуальність, предмет, об'єкт та основні закономірності. Основні методологічні засади етнополітології. Етнологічні форми існування людства. Етнос і етнологічні групи. Нація як ідейно-політичний феномен. Етнологічні спільноти в системі соціально-політичних відносин. Суспільно-політичні та етнологічні процеси в сучасному світі. Етнологічний ренесанс як процес відродження людства. Процес політизації етності: стан і перспективи дослідження. Етнополітична інтеграція та дезінтеграція. Процеси національно-державного будівництва та етнополітичної регіоналізації. Етнологічна політика в сучасній Україні.</p> <p>Види занять: лекції, практичні</p> <p>Методи навчання: навчальна дискусія, онлайн</p> <p>Форми навчання: очна, дистанційна</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Загальні та фахові знання, отримані на першому рівні вищої освіти</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Знання з етнополітології можуть бути використані під час проходження переддипломної практики та написання дипломної роботи, у подальшому поглибленому вивченні фахових політологічних дисциплін, а також в професійному самовдосконаленні</p>
<p>Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НТБ НАУ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонюк О. В. Основи етнополітики [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Олександр Васильович Антонюк ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – Київ : МАУП, 2005. – 432 с. 2. Курас І. Ф. Етнополітологія. Перші кроки становлення [Текст] / Іван Федорович Курас. – Київ : Генеза, 2004. – 736 с. 3. Крупник, Л. О. Історія України: формування етносів, нації, державності [Текст] : навчальний посібник / Л. О. Крупник ; МОН України. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 216 с. 4. Нельга О. В. Українська етносоціологія [Текст] : навчальний посібник. Ч. 1 / Олександр В'ячеславович Нельга. – Київ : Вид. дім "Персонал", 2015. – 540 с. 5. Івановська О. П. Звичаєве право в Україні. Етнотворчий аспект [Текст] : навчальний посібник / Олена Петрівна Івановська, Петро Олександрович Івановський ; МОН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ : Київський університет, 2014. – 383 с. 6. Котелянець О. О. Врегулювання етнополітичних конфліктів на Південному Кавказі як чинник формування регіональної системи безпеки [Текст] : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук: 21.03.02 / Котелянець Олена Олегівна ; Національний інститут проблем міжнародної безпеки. – Київ, 2010. – 21 с.

	<p>7. Історико-психологічна реконструкція психологічної думки в етнокультурному просторі України [Текст] : монографія / В. Т. Куєвда, В. М. Летцев, В. Ф. Литовський, А. М. Маслюк ; НАПН України, Інститут психології ім. Г.С. Костюка. – Київ : Імекс-ЛТД, 2012. – 258 с.</p> <p>8. Оніщенко І. Г. Основи етнодержавознавства [Текст] : навчальний посібник / Ірина Григорівна Оніщенко ; МОН України. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 168 с.</p> <p>9. Русул О. В. Трансформація етнокультурної національної ідентичності в добу глобалізації: соціально-філософський аналіз [Текст] : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук: 09.00.03 / Русул Олег Васильович ; МОН МС України; Національний авіаційний університет. – Київ, 2011. – 190 с.</p> <p>10. Тиводар М. П. Етнологія [Текст] : навчальний посібник / Михайло Петрович Тиводар. – Львів : Світ, 2004. – 624 с.</p> <p>11. Чеп М.-Л. А. Етнопсихологічний вимір цивілізаційного поступу [Текст] : монографія / Мирослав-Любомир Андрійович Чеп. – Київ : Педагогічна думка, 2008. – 112 с.</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проектор
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік, тестування
Кафедра	Соціології та політології
Факкультет	Лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	 <p>Романенко Юрій Вікторович Посада: професор Науковий ступінь: доктор соціологічних наук Профайл викладача: Профіль Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri? authorId=57222358911 Профіль Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=p8zDNiYAAAAJ&hl=uk Профіль ORCID: DOI https://doi.org/10.32840/2707-9147.2021.92.3 Профіль ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Urij-Romanenko Тел.: (044) 406-7153 Робоче місце: 8.707 E-mail: yurii.romanenko@npp.nau.edu.ua</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	